

เค้าโครงการเรียนการสอนวิชาน. 392 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มของประชาคมอาเซียน

(Law Relating to ASEAN Integration)

ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ภาคบัณฑิต

(สำหรับอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่)

1 – หมวดหมู่ของวิชา (ตามมคอ.2)

รหัสวิชา น.392 (2 หน่วยกิต 2 – 0 – 4) – รหัสกลาง 9 – หมวดวิชากฎหมายระหว่างประเทศ

หมวด 8 – กลุ่มรายวิชาบังคับของคณะนิติศาสตร์ มธ. (มหาวิทยาลัยอื่นมิได้กำหนดให้เป็นวิชาบังคับจากข้อมูลที่ได้มา) อยู่ในกลุ่มวิชากฎหมายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม/ กฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาและกฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชน

2 – รายละเอียดของวิชา

วิชาบังคับก่อน : น. 390 กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง 1

กฎบัตรและความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ของประชาคมอาเซียน โครงสร้างและองค์กรของประชาคมอาเซียน กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มของประชาคมอาเซียน เช่น กฎหมายองค์การระหว่างประเทศและกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายของการรวมกลุ่มของรัฐที่อาจเป็นต้นแบบในการพัฒนาประชาคมอาเซียน เช่น กฎหมายของสหภาพยุโรป ตัวอย่างการเปรียบเทียบกฎหมายภายในที่สำคัญของรัฐในประชาคมอาเซียน

This course discusses the Charter and other international legal instruments of [the] Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) as well as the structures and organs of ASEAN. This course also studies other sets of international law which can be useful to creation of understandings towards ASEAN law such as international law on international organizations, international economic law and those relevant to integration of states which can serve as a model of development for ASEAN such as European Union law. The comparative study of certain important areas of domestic law of ASEAN [member states] is also a subject of this course.

3 – วัน เวลา และห้องบรรยาย

วันพุธ เวลา 17.30 – 20.30 น. ห้อง L.T. 1 ท่าพระจันทร์

4 – คณาจารย์ผู้บรรยาย

อ.ชาติ จันทราภรณ์ (อาจารย์ผู้ประสานงานรายวิชา)
(อีเมลติดต่อ: akawatlaowonsiri@gmail.com)
รศ.ดร.นาถนรินทร์ จันทรงาม
รศ.ดร.จารุประภา รักพงษ์
อ.ดร.สิตา สัมฤทธิ์

5 – ความมุ่งหมายของรายวิชา

- ให้นักศึกษาเห็นถึงวิวัฒนาการของระบบสถาบันของประชาคมอาเซียน ตลอดจนแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบสถาบันของประชาคมอาเซียน
- ให้นักศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงปรัชญา หลักคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจหรือระดับภูมิภาค ตลอดจนนัยยะสำคัญของปรัชญา หลักคิดและทฤษฎีเหล่านี้ต่อบริบททางกฎหมาย
- ให้นักศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคของอาเซียนและกลุ่มอื่นที่น่าสนใจ เช่น สหภาพยุโรป (European Union) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) ตลาดร่วมแห่งอเมริกาใต้ (MERCOSUR) และประชาคมแอฟริกาตะวันออก (Eastern African Community) เป็นต้น
- ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตราสารระดับระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
- ให้นักศึกษาได้เรียนรู้กรอบความร่วมมือของอาเซียนในเสาหลักต่างๆ อาทิ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) และประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community – APSC)
- ให้นักศึกษาได้เรียนรู้หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปและเฉพาะเจาะจงที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์กับระบบกฎหมายของอาเซียน
- ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงลักษณะเฉพาะของระบบกฎหมายภายในอาเซียน
- ให้นักศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระบบกฎหมายอาเซียนและระบบกฎหมายไทย
- ให้นักศึกษาได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบกฎหมายภายในของอาเซียนในประเด็นกฎหมายที่น่าสนใจ
- ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบกฎหมายอาเซียนและระบบกฎหมายภายใน

6 – รูปแบบการเรียนการสอน (ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของอาจารย์แต่ละท่าน)

- การบรรยายจากผู้สอน
- มอบหมาย reading assignments และอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นภายในห้องเรียน [กรณีที่เนื้อหาการสอนมีมากและไม่สามารถสอนได้ทันเวลา ผู้สอนสามารถมอบหมาย reading assignments และนำประเด็นที่น่าสนใจมาถกกันในห้องเรียน รวมถึงทำกิจกรรมอื่นๆก็ได้]
- การทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น เล่นเกมส์ ดูหนัง และทำ simulation เป็นต้น
- การสอนตลอดภาคการศึกษาเป็นแบบออนไลน์ แบบ real time เพื่อให้นักศึกษาสามารถสอบถามหรืออภิปรายในชั้นเรียนได้ อย่างไรก็ตามกรณีมีเหตุจำเป็นผู้สอนสามารถอัดเทปบันทึกการสอนเพื่อ

เผยแพร่ในภายหลังได้ หรือใช้บันทึกการสอนของศูนย์หนึ่งในการเผยแพร่ต่อนักศึกษาในอีกศูนย์หนึ่ง เช่น ใช้เทปการสอนที่ศูนย์รังสิตเผยแพร่ที่ศูนย์ลำปาง อย่างไรก็ตามกรณีการกำหนดเวลาสอนที่ไม่ตรงตาม syllabus ฉบับนี้ ขอให้เนื้อหาส่วนแรก (บททั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน) ได้ผ่านพ้นไปแล้ว

7 – หนังสือหรือเอกสารสำหรับอ่านประกอบการเรียน

7.1 – บททั่วไป

- ชาติชาย เชษฐสุมน, *ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community): ผลกระทบต่อกฎหมายไทย*, (2557) พิมพ์ครั้งที่ 2.

- Paul Davidson, “The Role of International Law in the Governance of International Economic Relationships in ASEAN” (2008) *12 Singapore Yearbook of International Law*.

- Simon Chesterman, “Does ASEAN Exist? The Association of Southeast Asian Nations as an International Legal Person” (2008) *12 Singapore Yearbook of International Law* 199-211.

- Stefano Inama & Edmund W. Sim, *The Foundation of the ASEAN Economic Community: An Institutional and Legal Profile*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015

7.2 – ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC)

7.2.1 – ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน – การค้า

ความตกลง ATIGA ค้นได้จาก google โดยใช้ keyword search: ATIGA pdf หรือ จาก

<https://www.asean.org/wp->

[/uploads/images/2013/economic/afta/atiga%20interactive%20rev4.pdf](https://www.asean.org/wp-content/uploads/images/2013/economic/afta/atiga%20interactive%20rev4.pdf)

คำแปลไทยอย่างไม่เป็นทางการ

<http://www.thailaws.com/download/aec/ATIGA-Thai.pdf>

ค้นคว้ามাত্রการที่อุปสรรคต่อการค้าเสรีในอาเซียนของชาติสมาชิกอาเซียนจาก

<https://atr.asean.org/>

7.2.2 – ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน – การลงทุน

- รวบรวมจากอาจารย์ผู้สอน

7.3 – ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political-Security Community – APSC)

7.4 – ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC)

7.4.1 – ประเด็นทั่วไป

- The ASEAN Secretariat, ASEAN Socio Cultural Community <https://asean.org/our-communities/asean-socio-cultural-community/>

- ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint 2025 <https://www.asean.org/wp-content/uploads/2012/05/8.-March-2016-ASCC-Blueprint-2025.pdf>

- กฎบัตรสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ "กฎบัตรอาเซียน" ค.ศ.๒๐๐๗/พ.ศ. ๒๕๕๐
<https://docs.google.com/document/d/18Ke2OEuYL70vyzbu4aUGxYpdprC2ErJOz8lz9DOEdU/edit?usp=sharing>

-ชาติชาย เชษฐสุขมน, ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) : ผลกระทบต่อกฎหมายไทย, วิทยุชน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, ๒๕๕๗ คลิกลงหนังสือได้

7.4.2 – กฎหมายสิทธิมนุษยชน

- ปฏิญญาอาเซียน ค.ศ.๒๐๑๒/พ.ศ.๒๕๕๕ ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
<https://docs.google.com/document/d/1xGfdunIGi2ynzyppEMT3LNGddjxg4iHym2P4WC/Dlkaw/edit?usp=sharing>

-ปฏิญญาสากลของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ.๑๙๔๘/พ.ศ.๒๔๙๑
https://docs.google.com/document/d/1loCeIB4HMu3o-hcCFL_mYR5R6nqBeaZfwXgEl_tlrUM/edit?usp=sharing

-พันธู์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร, ทบทวนเรื่องจริงเกี่ยวกับคนและรัฐในประชาคมอาเซียนที่ควรตระหนัก : มายาคติแห่งการข้ามชาติของมนุษย์, เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔ ปรับปรุงเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๔ <https://docs.google.com/document/d/1paWST5rum60-4uOpmopp4rtSbyBPVz1OwUjxzwmlXko/edit?usp=sharing>

7.5 – ประเด็นเฉพาะที่น่าสนใจ

8 – การแบ่งเนื้อหา

[คนละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง]

หัวข้อหลัก	ประเด็นอภิปราย	ผู้สอน
------------	----------------	--------

<p>1) บททั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน (3 ครั้ง)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมา (พลวัตทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม) - ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (political economy, functionalism, neofunctionalism, ...) - การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเปรียบเทียบ (EU, NAFTA, MERCOSUR, Eastern African Community, ...) (ภายใต้ข้อจำกัดของเวลา) - ลักษณะเฉพาะในสถาบันทางกฎหมายของอาเซียน (วิเคราะห์ ASEAN Way และ legal traditions อื่นๆภายในอาเซียน) - หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (สถานะทางกฎหมายของอาเซียน, บ่อเกิดของกฎหมายและแนวปฏิบัติของอาเซียน, ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายอาเซียนและกฎหมายภายใน, ระบบการระงับข้อพิพาทภายในอาเซียน, ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน (ASEAN's external relations) รวมถึงการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของสถาบันทางกฎหมายของอาเซียน) 	<p>อ.ชาติ</p>
<p>2) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (1 ครั้ง)</p>		<p>อ.ชาติ</p>
<p>3) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การค้าภายในอาเซียน (2 ครั้ง)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การค้าสินค้า - การค้าบริการ - หัวข้ออื่นๆที่น่าสนใจ 	<p>รศ.ดร.จารุประภา</p>
<p>4) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การลงทุนภายในอาเซียน (2 ครั้ง)</p>	<p>เนื้อหาที่เป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักกฎหมายการลงทุนระหว่างประเทศที่ปรับใช้ภายในอาเซียน -กฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนระหว่างประเทศ 	<p>รศ.ดร.นาถนิรันดร์</p>

5) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน : สิทธิมนุษยชน (2 ครั้ง)	- ประชาคมอาเซียนทางด้านสังคมและวัฒนธรรม	อ.ดร.ลิตา
6) บรรยายโดยวิทยากรพิเศษ	- บรรยายเกี่ยวกับกรอบความร่วมมืออย่างกว้าง	ผู้บรรยายสามารถเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษได้ หากมีרבกวนแจ้งอาจารย์ผู้ประสานงาน

9 – ตารางการบรรยาย (ภาคบัณฑิต)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	หัวข้อการบรรยาย	ผู้สอน	หมายเหตุ
1	14 ส.ค. 67	- ความเป็นมา - ทฤษฎีการรวมกลุ่มระดับภูมิภาค	อ.ชาติ	
2	21 ส.ค. 67	- การรวมกลุ่มเปรียบเทียบ (EU, NAFTA, MERCOSUR และ/หรือ EAC)	อ.ชาติ	
3	28 ส.ค. 67	- ลักษณะเฉพาะในสถาบันทางกฎหมายของอาเซียน - ประเด็นกฎหมายที่สำคัญ (สถานะทางกฎหมายของอาเซียน, บ่อเกิดของกฎหมายและแนวปฏิบัติของอาเซียน, ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายอาเซียนและกฎหมายภายใน, ระบบการระงับข้อพิพาทภายในอาเซียน, ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน (ASEAN's external relations)	อ.ชาติ	

		รวมถึงการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของสถาบันทางกฎหมายของอาเซียน)		
4	4 ก.ย. 67	- ประชาคมการเมืองและความมั่นคง	อ.ชาติ	
5	11 ก.ย. 67	- บรรยายพิเศษโดยวิทยากรรับเชิญจากสำนักงานเลขาธิการอาเซียน - ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	อ.ดร.สิตา	
6	18 ก.ย. 67	- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การลงทุน	ร.ศ.ดร.นาถนิรันดร์	
7	25 ก.ย. 67	- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การลงทุน (ต่อ)	ร.ศ.ดร.นาถนิรันดร์	
สอบกลางภาคระหว่างวันที่ 29 กันยายน – 6 ตุลาคม 2567				
8	9 ต.ค. 67	- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การค้า	ร.ศ.ดร.จารุประภา	
9	16 ต.ค. 67	- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : การค้า (ต่อ)	ร.ศ.ดร.จารุประภา	
10	30 ต.ค. 67	- บรรยายพิเศษ หรือทำแบบทดสอบ (quiz)	อ.ชาติ	
สอบปลายภาคระหว่างวันที่ 3 - 19 ธันวาคม 2567				

10 – การวัดผล

ข้อควรพิจารณา

- การวัดผลไม่ควรเป็นภาระมากเกินไป เพราะวิชานี้อยู่ในปี 3 และนักศึกษาจะต้องเรียนวิชาอื่นด้วยในเวลาเดียวกัน
- กรณีมอบหมายเรียงความให้นักศึกษาเขียนระหว่างภาคเรียน(ก่อนสอบ) เวลาที่นักศึกษาอาจใช้ในการค้นคว้าและเขียนงานไม่ควรเกิน 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ (คิดตามหน่วยกิต 2-0-4) ขนาดของเรียงความที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 2-5 หน้า A4
- การวัดผลในลักษณะการพันธงถูกผิด อาจทำได้ยาก เพราะสาระสำคัญของกฎหมายอาเซียนยังไม่ชัดเจน ข้อสอบตุ๊กตาอาจยังไม่เหมาะสมในช่วงเวลานี้
- อาจจะทำให้ทำเป็นการอภิปรายของนักศึกษาเอง?
- ปลายภาคไม่ควรเนื้อหาซ้อนซ้อนกับกลางภาค เพื่อแบ่งเบาภาระของนักศึกษา
- หลีกเลี่ยงการสอบซ่อม ถ้าเป็นไปได้อาจให้นักศึกษาทำงานชดเชยให้เสร็จภายในภาคการศึกษา ทั้งนี้ขอให้อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของท่านอาจารย์

สัดส่วนคะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

	สอบกลางภาค/ปลายภาค	เรียงความ/รายงาน (ส่งกลาง)
อ.ชาติ	ทำแบบทดสอบ (quiz) ปรนัย 4-5 ตัวเลือก (40 คะแนน) (นอกตารางจะแจ้งให้ทราบอีกที)	ไม่มี
รศ.ดร.จารุประภา	ไม่มี	ค้นคว้า และสรุปมาตรฐานการภายในประเทศไทยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีในอาเซียนประมาณ 2-3 หน้ากระดาษ A 4 (20 คะแนน)
รศ.ดร.นาถนรินทร์	สอบกลางภาคอัตนัย (20 คะแนน)	
อ.ดร.สิตา		

หมายเหตุ (ชี้แจงเพิ่มเติม?)

- ...
- ...

11 – วันและเวลาสอบกลางภาคและสอบปลายภาค

วัน... ที่ ... เดือน... 2565 เวลา XX:XX – XX:XX น. (จะแจ้งภายหลัง)

12 – กำหนดเวลา

- ปรับแก้ syllabus เพิ่มเอกสาร/หนังสือที่แนะนำ & ประเด็นการอภิปราย แก่และส่งกลับมา ภายใน 30 กรกฎาคม 2567
- กรณีที่อาจารย์ต้องการเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษ ได้โปรดแจ้งผู้ประสานงานล่วงหน้า (เพื่อการพิจารณาเวลาสำหรับการบรรยายที่เหมาะสม) ทั้งนี้โปรดดำเนินการทำหนังสือเอง และประสานงานกับเจ้าหน้าที่เพื่อจ่ายค่าตอบแทนเอง
- กรณีที่ผู้สอนต้องการมอบหมายให้นักศึกษาอ่านงานมาก่อนล่วงหน้า ขอให้มอบหมายก่อนถึงเรียนอย่างน้อยสองสัปดาห์
- _____ ส่งภายใน _____
- ขอให้อาจารย์นำ Power Point รวมถึง materials ต่างๆขึ้น Ms Teams เพื่อให้ผู้สอนท่านอื่นสามารถติดตามเนื้อหาที่สอนไปแล้วได้ เพื่อให้ต่อยอดได้ถูกและไม่กล่าวถึงสิ่งที่ซ้ำซ้อนกัน
- การมอบหมายงานให้นักศึกษาเขียนเรียงความหรือรายงาน ขอให้อาจารย์โพสลงบน Ms Teams ในส่วนของ assignment และได้โปรดเพิ่มช่องให้นักศึกษากรอกเลขทะเบียนและชื่อของตนเองที่เป็นภาษาไทย เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดึงไฟล์ออกมาได้ง่าย _____
- การส่งข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค ขอให้อาจารย์ส่งมารวมกันที่ผู้ประสานงาน ผู้ประสานงานจะส่งไปที่ส่วนกลางพร้อมกัน ทั้งกรณีของข้อสอบปรนัยและข้อสอบอัตนัย _____
- การส่งคะแนนขอให้อาจารย์ได้โปรดส่งให้ผู้ประสานงานรายวิชาที่ akawatlaowonsiri@gmail.com และ cc เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการการศึกษา หากมิได้แจ้งเป็นอย่างอื่นให้อาจารย์ส่งคะแนนตามกำหนดเวลาที่คณะกำหนดไว้